

LJUDJE SMO V NARAVI GOSTJE

Interreg
SLOVENIJA - HRVAŠKA
Evropska unija | Evropski sklad za regionalni razvoj

ZNANI PRISOTNOSTI VELIKIH ZVERI

ZAKAJ OHRANJATI VELIKE ZVERI?

Pomen za naravo:

- > Kot plenilci so ključni člani ekosistema, saj vplivajo na vedenje, zdravstveno stanje in številčnost njihovega plena.
- > Volkovi in risi s svojo prisotnostjo preprečujejo, da bi se veliki rastlinojedi dolgo zadrževali na določenem območju in močno objedli rastlinje.
- > Volkovi in risi lažje uplenijo živali v slabši telesni pripravljenosti. Medvedi se prehranjujejo tudi s poginulimi živalmi. S tem velike zveri delujejo kot »čistilci« v ekosistemu in zmanjšujejo verjetnost širjenja bolezni med živalmi.
- > Medved v kožuhi ali iztrebkih raznaša semena številnih rastlin, s katerimi se hrani, in tako prispeva k razširjanju teh rastlin.
- > Z ostanki plena velikih zveri se prehranjujejo številni mrhovinarji, zato prisotnost velikih zveri ugodno vpliva na njihovo populacijo.

Pomen za lokalno okolje in družbo:

- > Velike zveri zaradi svoje karizmatičnosti in simbolne vrednosti prinašajo mnoge nematerialne koristi. Nudijo možnosti za izobraževanje, raziskovanje, estetska doživetja, navdih za umetniško uprizorjanje, rekreacijske možnosti, prepoznavnost krajev idr.
- > Velike zveri prinašajo tudi gospodarsko korist. Lokalnim skupnostim omogočajo razvoj turizma ter višajo vrednost neokrnjeni naravi. Lokalne storitve in izdelki, ki promovirajo dobre prakse sobivanja z velikimi zvermi z oznako Medvedu prijazno, prinašajo dodano vrednost in omogočajo razvoj na naravi temelječega turizma.

Več na <http://www.discoverdinarics.org>

OBISK DOMOVANJA VELIKIH ZVERI

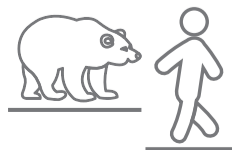
- > Srečanja z volkovi in risi so redka, saj sta obe vrsti praviloma izredno plašni.
- > Napadov zdravih volkov in risov na človeka ne beležimo.
- > Če volka ali risa vidimo v daljavi, ostanemo mirni in se mu ne približujemo. Žival lahko mirno in tiho opazujemo.
- > Če volka ali risa presenetimo in pride do bližnjega srečanja, bo pobegnil. Ostanemo čim bolj mirni.
- > Če volka ali risa opazimo, ko lovi ali se prehranjuje, se čimprej mirno in tiho umaknemo.

- > Medvedi so plašne živali, ki se človeka praviloma izogibajo.
- > Napadi na človeka so redki. Medved napade le, če se čuti ogroženega. V večini primerov gre za lažni napad, ko se medved zažene proti nam brez telesnega stika z namenom, da nas odžene.
- > Ob dvigu na zadnje noge medved ne izkazuje napadalnosti, temveč preverja okolico.
- > Če opazimo medveda, ki se nam približuje, ga z mirnim glasom opozorimo nase.
- > Če medveda presenetimo in pride do bližnjega srečanja, poskusimo ostati čim bolj mirni. Medveda ne gledamo v oči in se počasi umikamo v smeri prihoda.
- > Če vodimo psa, ga imejmo vedno pod nadzorom.
- > V primeru napada medveda se ne branimo, ležemo na tla in si poizkušamo čim bolj zaščititi glavo in vrat.

- ✓ Če srečamo veliko zver, ostanimo mirni in se umaknemo.

- Ne odlagajmo odpadkov hrane in odpadne embalaže v naravo – to privablja medveda.

- ✓ Da bi se ognili srečanjem, nase opozarjamo z mirnim glasom, zvižgi, udarjanjem s palico ob drevesna debla – ob tem ne motimo prebivalcev gozda.

CARNIVORA DINARICA

SPOZNAVANJE VELIKIH ZVERI NA OBMOČJU NOTRANJSKE IN V PRIMORSKO-GORANSKI ŽUPANIJU

VELIKE ZVERI V MUZEJIH:

1. Center velikih zveri Dinaridov DINA
(predvidoma odprt od julija 2021):
Občina Pivka, Krpanov dom Pivka, Prečna ulica 2,
6257 Pivka, T.: +386 (0) 31 775 002,
E.: pivskajezera@pivka.si

2. Gozdna hiša Mašun:
Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota
Postojna, Vojkova 9, 6230 Postojna,
T.: +386 (0) 5 700 06 10, E.: oepostojna@zgs.gov.si

3. Goranska hiša znanja:
Nacionalni park Risnjak, Bijela Vodica 48, 51317 Crni
Lug, T.: +385 (0) 51 836 133/+385 (0) 51 836 261,
E.: np-risnjak@ri.t-com.hr

4. Center za obiskovalce »Velike zveri«
(predvidoma odprt v letu 2021):
Javni zavod »Priroda«, <https://centar-velikezveri.eu/>
Karolinska cesta 89, 51 314 Ravna Gora
T.: +385 51 352 400, E.: info@ju-priroda.hr

5. Ekmuzej Pivških presihajočih jezer:
Občina Pivka, Slovenska vas 10, 6257 Pivka,
T.: +386 (0) 31 775 002, E.: pivskajezera@pivka.si

VELIKE ZVERI NA UČNIH POTEH:

1. Mašunska gozdna učna pot:
Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota
Postojna, Vojkova 9, 6230 Postojna,
T.: +386 (0) 5 700 06 10, E.: oepostojna@zgs.gov.si

2. Gozdna učna pot Sviščaki:
Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota
Postojna, Vojkova 9, 6230 Postojna,
T.: +386 (0) 5 700 06 10, E.: oepostojna@zgs.gov.si

3. Naravoslovna učna pot »Po sledih živali«:
TIC Lož, Cesta 19. oktobra 49,
1386 Stari trg pri Ložu, T.: +386 (0) 81 602 853,
E.: tic.loz@kabelnet.net

4. Učna pot Leska:
Nacionalni park Risnjak, Bijela Vodica 48,
51317 Crni Lug,
T.: +385 (0) 51 836 133/+385 (0) 51 836 261,
E.: np-risnjak@ri.t-com.hr

5. Pot ob Kolpi:
Grad Vrbovsko, Ulica Hrvatskih branitelja 1,
51326 Vrbovsko,
T.: +385 (0) 051 875 115/+385 (0) 51/875 228,
E.: info@vrbovsko.hr

6. Učna pot Drvošec:
Notranjski regijski park. Vse informacije o poti
na spletni strani: <https://www.notranjski-park.si/obiskovanje/aktivnosti/pohodnistvo/ucna-pot-drvosec>

TURISTIČNO INFORMACIJSKI CENTRI: *

1. TIC Notranjski park: Tabor 42, 1380 Cerknica,
T.: +386 (0) 1 709 36 36/+386 (0) 31 668 223
E.: tic@notranjski-park.si

2. TIC Postojna: Tržaška cesta 59a,
6230 Postojna, T.: +386 (0) 64 179 972,
E.: TIC.Postojna.Info@zavod-znanje.si

3. TIC Pivka: Kolodvorska c. 51, 6257 Pivka,
T.: +386 (0) 5 721 21 80/+386 (0) 31 775 002.
E.: tic.pivka@pivka.si

4. TIC Lož: Cesta 19. oktobra 49,
1386 Stari trg pri Ložu, T.: +386 (0) 81 602 853,
E.: tic.loz@kabelnet.net

5. TIC Ilirska Bistrica: Gregorčičeva 2,
6250 Ilirska Bistrica, T.: +386 (0) 59 966 278/
+386 (0) 30 345 278. E.: info@tic-ilbistrica.si

6. TIC Grad Vrbovsko:
Ulica Hrvatskih branitelja 1, 51326 Vrbovsko,
T.: +385 (0) 051 875 115/+385 (0) 51/875 228,
E.: info@vrbovsko.hr

7. Glavni info center Nacionalnega parka Risnjak:
Bijela Vodica 48, 51317 Crni Lug,
T.: +385 (0) 51 836 133, +385 (0) 51 836 261,
E.: np-risnjak@ri.t-com.hr

8. TIC »Rodna kuća rijeke Kupce«: Kupari 8, Hrib,
51304 Gerovo, T.: +385 (0) 51 836 133,
+385 (0) 51 836 261, E.: np-risnjak@ri.t-com.hr

9. TIC Gorski kotar: Lujzinska 47, 51300 Delnice
T.: +385 (0) 51 812 156,
E.: tz-grada-delnica@ri.t-com.hr

*Vsi TIC-i nudijo informacije o lokalnih ponudnikih organiziranega opazovanja medvedov in drugih živali.

PROJEKTNO OBMOČJE
PROJEKTA CARNIVORA
DINARICA

POHODNIŠKA UČNA POT – LYNX WALK
Vse informacije o poti na spletni strani:
www.lifelynx.eu/lynx-walk-guide/

DRŽAVNA MEJA MED
SLOVENIJO IN HRVAŠKO

